

Zakon o poljoprivrednom zemljištu

Zakon je objavljen u "Službenom listu RCG", br. [15/92](#) i [59/92](#) i u "Službenom listu CG", br. [32/2011](#). Vidi: [čl. 1. Zakona - 27/94-391](#).

I. OPŠTE ODREDBE

Član 1.

Poljoprivredno zemljište, kao dobro od opšteg interesa, uživa posebnu zaštitu i koristi se pod uslovima i na način propisan ovim zakonom.

Član 2.

Poljoprivrednim zemljištem, u smislu ovog zakona, smatraju se: oranice, bašte, voćnjaci, vinogradi, livade, pašnjaci, trstici, bare i močvare, kao i drugo zemljište koje, po svojim prirodnim i ekonomskim uslovima, može da služi opštim interesima, ako se koristi ili može koristiti za poljoprivrednu proizvodnju.

Obrađivim poljoprivrednim zemljištem, u smislu ovog zakona, smatraju se: oranice, bašte, voćnjaci, vinogradi i livade.

Član 3.

Pod iskorišćavanjem poljoprivrednog zemljišta, u smislu ovog zakona, podrazumijeva se: osnovna i dopunska obrada zemljišta, ratarska proizvodnja, gajenje i unapređivanje voćnjaka, vinograda, livada i pašnjaka, kao i drugi radovi za racionalno iskorišćavanje poljoprivrednog zemljišta u cilju povećanja poljoprivredne proizvodnje.

Pod uređivanjem poljoprivrednog zemljišta, u smislu ovog zakona smatra se: komasacija i međusobna zamjena poljoprivrednog zemljišta.

Član 4.

Poljoprivredno zemljište koristi se za poljoprivrednu proizvodnju.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, poljoprivredno zemljište se može koristiti u nepoljoprivredne svrhe samo u slučajevima utvrđenim zakonom.

Član 5.

Republika i opštine stvaraju uslove kojima se obezbjeđuje korišćenje poljoprivrednog zemljišta za poljoprivrednu proizvodnju, povećanje površina obrađivog poljoprivrednog zemljišta i njegova zaštita.

Republika ekonomskom i poreskom politikom i drugim mjerama podstiče potpunije i racionalnije iskorišćavanje poljoprivrednog zemljišta.

Član 6.

U cilju zaštite poljoprivrednog zemljišta, u slučaju njegovog privremenog korišćenja za nepoljoprivredne svrhe i promjene namjene obrađivog poljoprivrednog zemljišta, plaća se naknada, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Član 7.

Mjere za zaštitu poljoprivrednog zemljišta od erozija i bujica, poljskih šteta, mraza, grada, požara i drugih elementarnih nepogoda preduzimaju se pod uslovima i na način utvrđen ovim zakonom.

Član 8.

O korišćenju poljoprivrednog zemljišta, davanju zemljišta u zakup i zemljišta koje je promijenilo namjenu nadležni organ opštine vodi evidenciju.

Vrste evidencije, sadržinu i način njihovog vođenja propisuje republički organ uprave nadležan za poslove poljoprivrede.

Član 9.

Poljoprivredno zemljište, koje je urbanističkim odnosno prostornim planom sa detaljnom razradom predviđeno da se iskorišćava u nepoljoprivredne namjene, iskorišćava se za poljoprivrednu proizvodnju dok se ne počne iskorišćavati u te druge namjene, ili u vremenu kada te druge namjene to iskorišćavanje povremeno ili djelimično dozvoljavaju.

Preče pravo korišćenja zemljišta iz stava 1. ovog člana, imaju raniji vlasnici tog zemljišta na način koji neće remetiti djelatnost korisnika eksproprijacije.

II. ISKORIŠĆAVANJE POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA

Član 10.

Pravna i fizička lica koja iskorišćavaju poljoprivredno zemljište (u daljem tekstu: korisnik poljoprivrednog zemljišta), dužna su da ovo zemljište redovno i racionalno iskorišćavaju na način koji najviše odgovara prirodnim osobinama zemljišta i postojećim ekonomskim i agrotehničkim uslovima.

Prilikom iskorišćavanja poljoprivrednog zemljišta, korisnici zemljišta obavezni su da preduzimaju mjere kojima se poboljšavaju njegova fizička, hemijska i biološka svojstva, sprečava smanjivanje površina poljoprivrednog zemljišta, kao i da se pridržavaju mjera zaštite i očuvanja čovjekove sredine utvrđenih posebnim propisima.

Član 11.

Poljoprivredno zemljište može se davati u zakup.

Ugovor o zakupu poljoprivrednog zemljišta mora biti zaključen u pismenom obliku i ovjeren kod nadležnog organa opštine.

Ugovor iz stava 2. ovog člana sadrži naročito: oznaku katastarske kulture i klase zemljišta, vrijeme trajanja zakupa i visinu zakupnine.

Zemljište uzeto u zakup ne može se davati u podzakup.

1. Iskorišćavanje obrađivog poljoprivrednog zemljišta

Član 12.

Korisnik obrađivog poljoprivrednog zemljišta koji nije u mogućnosti da ga iskorišćava neposredno može da obezbijedi njegovo iskorišćavanje putem odgovarajućih oblika saradnje sa drugim korisnicima zemljišta, davanjem u zakup ili na drugi način.

Član 13.

Iskorišćavanje obrađivog poljoprivrednog zemljišta u sistemu za navodnjavanje i odvodnjavanje vrši se u skladu sa aktom koji donosi preduzeće koje upravlja ovim sistemom.

Na akt iz stava 1. ovog člana saglasnost daje republički organ uprave nadležan za poslove poljoprivrede.

2. Iskorišćavanje pašnjaka

Član 14.

Pod pašnjakom, u smislu ovog zakona, podrazumijeva se zemljište obraslo prirodnim travnim pokrivačem koje služi za ispašu i izgon stoke,

kao i zemljište na kojem se nalazi žbunje, rijetko drveće, kleka, borovnica, sitni grab, makija, ako se takvo zemljište ne vodi u katastru kao šuma ili šumsko zemljište.

Član 15.

Odredbе ovog zakona ne primjenjuju se na pašnjake do 1 ha koje su enklave u šumama.

Član 16.

Vlada Republike Crne Gore utvrđuje uslove i postupak za davanje društvenih pašnjaka na iskorišćavanje.

Član 17.

Sredstva koja se ostvaruju po osnovu pašarine uplaćuju se na poseban račun Republike za podsticanje razvoja poljoprivrede i mogu se koristiti samo za melioraciju pašnjaka, izgradnju vodopoja i druge namjene koje imaju za cilj unapređivanje iskorišćavanja pašnjaka.

Član 18.

Na pašnjak u privatnoj svojini izdig stoke ne može se vršiti prije roka određenog za početak ispaše na pašnjacima u društvenoj svojini, ukoliko se ti pašnjaci graniče ili su u kompleksu društvenih pašnjaka.

III. KORIŠĆENJE POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA U NEPOLJOPRIVREDNE SVRHE

Član 19.

Poljoprivredno zemljište može se koristiti u nepoljoprivredne svrhe privremeno ili trajno pod uslovima i na način utvrđen ovim zakonom.

Član 20.

Pod privremenim korišćenjem poljoprivrednog zemljišta u nepoljoprivredne svrhe, u smislu ovog zakona, podrazumijeva se korišćenje tog zemljišta za izgradnju privremenih objekata u skladu sa propisima o planiranju i uređenju prostora i propisima o izgradnji i finansiranju izgradnje investicionih objekata, kao i eksploataciju mineralnih sirovina, odlaganje jalovina, pepela, šljake i dr.

Poljoprivredno zemljište koje se privremeno koristi u nepoljoprivredne svrhe mora se, nakon ovakvog iskorišćavanja tehnički, hemijski i biološki rekultivisati, radi privođenja prvobitnoj namjeni, odnosno osposobljavanju tog zemljišta za odgovarajući oblik poljoprivredne proizvodnje, i to u roku koji utvrdi organ opštine nadležan za izdavanje odobrenja za korišćenje zemljišta za ove namjene.

Član 21.

Pod trajnom promjenom namjene poljoprivrednog zemljišta, u smislu ovog zakona, smatra se svako iskorišćavanje obradivog poljoprivrednog zemljišta kojim se trajno onemogućava iskorišćavanje tog zemljišta za poljoprivrednu proizvodnju (izgradnja objekata, pošumljavanje, ispuštanje štetnih i opasnih materija u količinama koje mogu oštetiti ili promijeniti proizvodnu sposobnost obradivog zemljišta i dr.).

Član 22.

Trajna promjena namjene obradivog poljoprivrednog zemljišta može se vršiti samo ako je urbanističkim planom, odnosno prostornim planom sa detaljnom razradom predviđena promjena namjene.

Čl. 23-31.

- brisani -

IV. UREĐIVANJE POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA

1. Komascija

Član 32.

U cilju racionalnijeg iskorišćavanja poljoprivrednog zemljišta, sprovođenja melioracionih i drugih radova i stvaranja povoljnijih uslova za razvoj i unapređenje poljoprivredne proizvodnje može se vršiti grupisanje zemljišta u veće i pravilnije parcele (komascija).

Član 33.

Komascija poljoprivrednog zemljišta je od opšteg interesa.

Opšti interes iz stava 1. ovog člana ostvaruje se u skladu sa zakonom i odlukom skupštine opštine donesene na osnovu zakona.

Član 34.

Komascija se može vršiti:

1) ako se zbog velike rasparčanosti, usitnjenosti i nepravilnog oblika zemljišnih parcela, to zemljište ne može racionalno obrađivati;

2) ako se zbog postojećih posjedovnih i svojinskih odnosa ili zbog velike rasparčanosti i nepravilnog oblika zemljišnih parcela ne može organizovati proizvodnja koja obezbjeđuje rentabilnost sredstava koje treba uložiti na područjima gdje je odobreno izvođenje, gdje se izvode ili su izvedeni meliracioni radovi;

3) ako izgradnja većih saobraćajnica (putevi, željezničke pruge), drugi objekti (nasipi, kanali, vještačka jezera i dr.) ili uređenje većih vodotoka izaziva ili će izazvati dalje usitnjavanje postojećih zemljišnih parcela i poremećaje putne i kanalske mreže.

Član 35.

Komascija iz člana 34. ovog zakona može se vršiti ako je predloži nadležni organ opštine ili nosioci prava svojine na poljoprivrednom zemljištu koji posjeduju najmanje 50% površine na području za koje se predlaže komascija.

Član 36.

Komascija se sprovodi na određenom komasacionom području.

Komasaciono područje obuhvata, po pravilu, zemljište jedne katastarske opštine.

Kada ekonomski ili drugi opravdani razlozi zahtijevaju komasaciono područje može obuhvatiti samo jedan zaokruženi dio katastarske opštine ili više katastarskih opština, odnosno njegovih dijelova.

Član 37.

Predmet komasacije su sva poljoprivredna zemljišta na komasacionom području koja čine komasacionu masu.

U komasacionu masu poljoprivrednog zemljišta uključuju se i pojedine parcele, odnosno dijelovi parcela šuma, šumskog i drugog zemljišta, koje se nalazi kao enklava ili poluenklava u poljoprivrednom zemljištu.

Odlukom o odobravanju komasacije i određivanju komasacionog područja mogu se pojedina zemljišta isključiti iz komasacione mase.

Član 38.

U slučaju spora o pravu svojine, odnosno o drugim stvarnim pravima ili pravu iskorišćavanja nepokretnosti, bilo da spor postoji ili nastane u toku postupka komasacije, komisija za komasaciju, ako sporni odnos ne može da raspravi kao prethodno pitanje, uputiće stranku da, u određenom roku, pokrene postupak pred nadležnim sudom.

Član 39.

Stranke u postupku komasacije su nosioci prava svojine koje je obuhvaćeno komasacionom masom (u daljem tekstu: učesnici komasacije) i sva druga lica koja na tim zemljištima imaju druga stvarna prava ili na zakonu zasnovan pravni interes.

Član 40.

Svaki učesnik komasacije dobija iz komasacione mase što bolje grupisano odgovarajuće zemljište približno iste ukupne vrijednosti, a po mogućnosti istog boniteta, površine i približno jednake udaljenosti od naselja, kao što je bilo i zemljište koje je unio u komasacionu masu.

U komasaciji se obezbjeđuje zemljište za potrebe naselja, odnosno učesnika komasacije.

Član 41.

Kao tehnička osnova za komasaciju služe podaci geodetskih planova i katastarskog operata izrađeni na osnovu Zakona o premjeru i katastru.

Član 42.

Odluku o komasaciji donosi skupština opštine.

Odluku o komasaciji za zemljište koje se nalazi na teritoriji dvije ili više opština, donose skupštine tih opština.

Član 43.

Odluka o komasaciji sadrži naročito: opis granice komasacionog područja i način, izvore i uslove obezbjeđenja finansijskih sredstava za troškove sprovođenja komasacije i za troškove investicija koje su u neposrednoj vezi sa sprovođenjem komasacije.

Član 44.

Od dana objavljivanja odluke o komasaciji do završetka postupka komasacije ne može se vršiti izgradnja građevinskih objekata i podizanje višegodišnjih zasada i usjeva na komasacionom području.

Član 45.

Poslije donošenja odluke o komasaciji, skupština opštine rješenjem imenuje komisiju za sprovođenje komasacije (u daljem tekstu: komisija).

Komisija se sastoji od najmanje pet članova.

Za članove komisije imenuje se po jedan poljoprivredni i geodetski stručnjak.

Članovima komisije imenuju se zamjenici.

Kada se komasaciono područje nalazi na teritoriji dvije ili više opština komisiju imenuje skupština opštine koju sporazumno odrede te skupštine.

Član 46.

U postupku komasacije komisija vrši naročito:

- 1) izlaganje katastarskog operata na javni uvid;
- 2) poslove u vezi sa utvrđivanjem faktičkog stanja;
- 3) procjenu vrijednosti zemljišta koja ulaze u komasacionu masu (u daljem tekstu: komasaciona procjena); i
- 4) procjenu vrijednosti objekata i višegodišnjih zasada.

Član 47.

Komisija donosi rješenje o raspodjeli komasacione mase, koje sadrži:

- 1) ime, prezime i mjesto stanovanja, odnosno naziv i sjedište svakog učesnika komasacije;
- 2) podatke o prestanku prava svojine na zemljištu, odnosno prava i u pogledu raspolaganja, upravljanja i korišćenja učesnika komasacije na zemljištu koje je unijeto u komasacionu masu;
- 3) obavezu o roku predaje zemljišta koje je unijeto u komasacionu masu i obavezu o roku skidanja plodova i usjeva;
- 4) iznos umanjenja vrijednosti zemljišta unijetog u komasacionu masu za zajedničke potrebe;
- 5) podatke o zemljištu koje svaki učesnik komasacije dobija iz komasacione mase i na koje stiče pravo svojine, odnosno prava u pogledu korišćenja, upravljanja i raspolaganja.

Član 48.

Ako ovim zakonom nije drugačije određeno, u postupku komasacije primjenjuju se odredbe Zakona o opštem upravnom postupku.

U postupku komasacije nijesu dopušteni povraćaj u pređašnje stanje i obnova postupka.

Član 49.

Rješenje o raspodjeli komasacione mase izlaže se na javni uvid u trajanju od 15 dana.

Član 50.

Poslije isteka roka iz člana 49. ovog zakona komisija dostavlja svakom učesniku komasacije i drugoj stranci u postupku komasacije izvod iz rješenja o raspodjeli komasacione mase, koji sadrži:

- uvod rješenja;
- dio dispozitiva koji se odnosi na učesnika komasacije;
- obrazloženje sa posebnim navođenjem zahtjeva učesnika komasacije i razlozima zbog kojih nije usvojena njegova primjedba;
- uputstvo o pravnom lijeku.

Član 51.

Protiv rješenja o raspodjeli komasacione mase učesnik komasacije može izjaviti žalbu nadležnom organu uprave u roku od 15 dana od dana dostavljanja izvoda iz rješenja.

Član 52.

Rješenje o raspodjeli komasacione mase izvršava se kada postane pravosnažno.

Član 53.

Radi upisa u odgovarajuće evidencije, pravosnažna rješenja o raspodjeli komasacione mase komisija dostavlja organu uprave nadležnom za poslove premjera i katastra nepokretnosti.

Upisi u propisanim evidencijama o rješenju o raspodjeli komasacione mase smatraju se hitnim.

Član 54.

Izvođenje geodetsko-tehničkih radova u postupku komasacije može se povjeriti geodetskim organizacijama ili organu uprave nadležnom za geodetske poslove.

Član 55.

U postupku komasacije izvode se sljedeći geodetsko-tehnički radovi:

- 1) projektovanje, određivanje i računanje geodetske osnove;

- 2) snimanje granica komasacionog područja;
- 3) snimanje naselja, stalnih kultura i objekata;
- 4) snimanje i sprovođenje promjena u postupku utvrđivanja faktičkog stanja;
- 5) izrada elaborata komasacione procjene;
- 6) snimanje granice procembenih razreda;
- 7) kartiranje komasacione procjene zemljišta na radnim originalnim planovima;
- 8) sastavljanje knjige fonda komasacione mase;
- 9) sastavljanje iskaza zemljišta i sumarnika iskaza zemljišta za stanje prije i poslije komasacije;
- 10) računanje površina po procembenim razredima;
- 11) projekat komasacije (putna mreža, uređenje naselja, plan namjene površine i dr.);
- 12) računanje površina komasacionog područja, površina tabli objekata iz koordinata;
- 13) računanje vrijednosti komasacione mase novog stanja;
- 14) računanje koeficijenta umanjenja za zajedničke potrebe i njegovo privođenje kroz iskaze zemljišta i sumarnik iskaza;
- 15) transformacija tabli, pretvaranje vrijednosti u površine (aproksimacija) i računanje elemenata za obilježavanje novog stanja;
- 16) obilježavanje novog stanja;
- 17) izrada skica, detalja i planova;
- 18) katastarsko klasiranje zemljišta;
- 19) izlaganje katastarskog klasiranja;
- 20) izrada katastarskog operata; i
- 21) reprodukcija planova.

Član 56.

Zabranjeno je fizičko cijepanje površina na kojima je izvršena komasacija.

2. Posebne odredbe o komasaciji poljoprivrednog zemljišta

Član 57.

U pogledu svojine i drugih stvarnih prava na zemljištu koje se unosi u komasacionu masu, uzima se stanje iz katastra nepokretnosti ili druge javne knjige ili faktičko stanje.

Ako se faktičko stanje, koje na terenu nije sporno u pogledu prava svojine i drugih stvarnih prava na zemljištu iz stava 1. ovog člana, ne slaže sa stanjem u zemljišnim ili drugim javnim knjigama, zemljište će se uključiti u komasacionu masu na osnovu faktičkog stanja.

U slučaju iz stava 2. ovog člana, ne diraju se prava trećih lica na to zemljište.

Sporovi usled neslaganja faktičkog i pravnog stanja raspravljaju se pred nadležnim sudom, koji ove sporove rješava kao hitne.

Do pravosnažnosti presude u sporu iz stava 4. ovog člana, kao učesnik komasacije smatraće se faktički korisnik zemljišta.

Član 58.

Obaveze koje se odnose na zemljište, zgrade i druge objekte, do dana predaje zemljišta drugom učesniku komasacije snosi raniji vlasnik, a obaveze koje se odnose na zemljište, zgrade i druge objekte primljene u postupku komasacije od dana prijema zemljišta, zgrada i drugih objekata, odnosno od dana pravosnažnosti rješenja o naknadi snosi novi vlasnik.

Član 59.

Za sve radnje u postupku komasacije, kao i za radnje koje su u neposrednoj vezi sa komasacijom, ne plaćaju se takse i porez na promet nepokretnosti.

3. Međusobna zamjena poljoprivrednog zemljišta

Član 60.

Pod međusobnom zamjenom poljoprivrednog zemljišta, u smislu ovog zakona, podrazumijeva se zamjena zemljišta između vlasnika koja se izvodi u cilju racionalnijeg korišćenja poljoprivrednog zemljišta.

Član 61.

Potvrdu o tome da se radi o međusobnoj zamjeni poljoprivrednog zemljišta iz člana 60. ovog zakona izdaje nadležni organ opštine.

V. ZAŠTITA POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA

Član 62.

U cilju zaštite poljoprivrednog zemljišta od štetnog dejstva erozija i bujica, zagađivanja opasnim i štetnim materijama i zaštite od poljskih šteta, preduzimaju se mjere pod uslovima i na način utvrđen ovim zakonom.

Član 63.

Protiverozione mjere u smislu ovog zakona su:

1) privremena ili trajna zabrana preoravanja livada i pašnjaka i drugih površina radi njihovog pretvaranja u oranice sa jednogodišnjim usjevom;

2) uvođenje plodosmjena;

3) gajenje višegodišnjih usjeva;

4) izgradnja građevinskih objekata;

5) način obrade zemljišta;

6) podizanje i gajenje poljozaštitnih pojaseva ili sađenje višegodišnjih drvenastih biljaka;

7) zabrana napasanja stoke na određeno vrijeme ili ograničavanje broja grla koja se mogu puštati na određene površine; i

8) zabrana sječe šuma i šumskih zasada na i iznad ugroženih parcela.

Korisnici poljoprivrednog zemljišta su dužni da na erozionom području primijene mjere iz stava 1. ovog člana.

Član 64.

Radi zaštite poljoprivrednog zemljišta od erozije, primjenu protiverozionih mjera iz člana 63. ovog zakona utvrđuje skupština opštine.

Postupak za sprovođenje propisanih protiverozionih mjera sprovodi nadležni organ opštine.

Član 65.

Prilikom utvrđivanja protiverozionih mjera i njihovog sprovođenja opština će obezbijediti:

1) da se tereni sa nagibom većim od 10 posto obrađuju paralelno sa izohipsama i da se na takvim terenima, strukturom sjetve obezbijedi, da najmanje jedna trećina ukupnih površina i u slivovima pojedinih bujica bude zasijana ili zasađena višegodišnjim usjevima ili zasadom, a da se tereni sa nagibom veći od 25 posto ne koriste kao oranice;

2) da se u svakoj opštini, za područja podložna, napadnuta ili ugrožena eolskom erozijom, zavisno od specifičnosti područja i stepena ugroženosti, utvrdi program zaštite zemljišta od eolske erozije podizanjem poljozaštitnih pojaseva, višegodišnjih usjeva i zasada ili primjenom drugih oblika zaštite i da se predvidi dinamika, po godinama za izvršenje programa; i

3) da se svake godine preduzmu protiverozione biološke mjere na najmanje 4 posto novih površina od ukupnih površina napadnutih, podložnih ili ugroženih erozijom.

Član 66.

Troškove sprovođenja protiverozionih mjera snose pravna i fizička lica čije se zemljište štiti ovim mjerama, ako zakonom nije drukčije određeno.

Troškove iz stava 1. ovog člana snose pravna i fizička lica ako se sprovođenjem mjera za zaštitu zemljišta istovremeno štite i njihovi objekti.

Član 67.

Zabranjeno je ispuštanje opasnih i štetnih materija u količini koja može da ošteti i promijeni proizvodna svojstva poljoprivrednog zemljišta i kvalitet poljoprivrednih kultura kao i nepravilna upotreba vještačkih đubriva i sredstava za zaštitu bilja.

Republički organ uprave nadležan za poslove poljoprivrede, u sporazumu sa republičkim organom uprave nadležnim za poslove ekologije, utvrđuje dozvoljene količine opasnih i štetnih materija u zemljištu i metode za njihovo ispitivanje.

Član 68.

Ispitivanje poljoprivrednog zemljišta radi utvrđivanja količina opasnih i štetnih materija vrši pravno lice koje ovlasti republički organ uprave nadležan za poslove poljoprivrede.

U slučaju kada se utvrdi da se u zemljištu nalaze veće količine opasnih i štetnih materija od dozvoljenih, republički organ uprave nadležan za poslove poljoprivrede može da zabrani, odnosno ograniči proizvodnju određenih poljoprivrednih proizvoda i upotrebu sredstava koja zagađuju zemljište.

Član 69.

U cilju zaštite, očuvanja i poboljšanja hemijskih, fizičkih i bioloških svojstava obradivog poljoprivrednog zemljišta i obezbjeđenja pravilne upotrebe vještačkih đubriva obavezna je sistematska kontrola plodnosti obradivog poljoprivrednog zemljišta. Ispitivanje plodnosti zemljišta vrši se svake pete godine.

Preduzeće koje vrši kontrolu plodnosti zemljišta, obavezno je o rezultatima ispitivanja plodnosti podnijeti izvještaj pravnom ili fizičkom licu čije se zemljište kontroliše sa uputstvom o načinu upotrebe vještačkih đubriva.

Član 70.

Poljskom štetom, u smislu ovog zakona smatra se uništavanje i oštećenje usjeva, sadnica, stabala i poljoprivredne mehanizacije na imanjima, kao i svako drugo oštećenje na poljoprivrednom zemljištu koje se predvidi kao poljska šteta propisom skupštine opštine.

Korisnici poljoprivrednog zemljišta dužni su da se uzdržavaju od radnji kojima se pričinjava poljska šteta na poljoprivrednom zemljištu, a vlasnici odnosno držaoci stoke dužni su obezbijediti da stoka ne pričinjava štetu na poljoprivrednom zemljištu.

Član 71.

Mjere za suzbijanje poljskih šteta propisuje odlukom skupština opština.

Odlukom iz stava 1. ovog člana utvrđuje se naročito: način progona stoke putevima koji vode pored poljoprivrednog zemljišta, način korišćenja sezonskih puteva, rok do kada se planinske livade (sjenokosi) moraju pokositi, kao i druge mjere za zaštitu poljoprivrednog zemljišta.

Član 72.

Skupština opština, u skladu sa ovim zakonom, može propisati način organizovanja službe za zaštitu poljoprivrednog zemljišta od poljskih šteta, postupak sa uhvaćenom stokom bez čobana i čiji je vlasnik nepoznat, učešće građana u troškovima čuvanja njihovog poljoprivrednog zemljišta, način procjene i naknade štete, kao i druga pitanja u vezi sa suzbijanjem poljskih šteta.

Član 73.

Vlasnik poljoprivrednog zemljišta može hvatati - predati čuvaru polja stoku koju je zatekao da pričinjava štetu, ako je stoka bez čobana ili je njen vlasnik nepoznat.

Član 74.

Skupština opštine može propisati i mjere za zaštitu poljoprivrednog zemljišta od mraza, grada, požara i drugih elementarnih nepogoda.

VI. NADZOR

Član 75.

Inspekcijску kontrolu nad primjenom ovog zakona i propisa donesenih na osnovu njega vrše inspektori ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede i Ministarstva uređenja prostora.

Član 76.

- brisan -

Član 77.

U izvršavanju inspekcijске kontrole nad primjenom ovog zakona inspektor poljoprivrede dužan je da:

- utvrdi da li korisnici poljoprivrednog zemljišta isto redovno ili racionalno obrađuju;
- utvrdi da li je poljoprivredno zemljište koje se privremeno koristilo u nepoljoprivredne svrhe, nakon ovakvog korišćenja tehnički, hemijski i biološki rekultivisano radi privođenja prvobitnoj namjeni u predviđenom roku;
- kontroliše da li se građevinsko zemljište pogodno za poljoprivrednu proizvodnju, do njegovog privođenja namjeni, koristi u skladu sa ovim zakonom;
- vrši kontrolu mjera koje preduzimaju opštine radi povećanja površina obradivog poljoprivrednog zemljišta i zaštite i unapređivanja poljoprivrede;
- u hitnim slučajevima, u kojima bi nastupila šteta po opšti interes, naredi mjere za sprečavanje štete;
- kontroliše da li korisnik poljoprivrednog zemljišta u društvenoj svojini vodi propisanu evidenciju;
- kontroliše da li se pašnjaci u društvenoj svojini iskorišćavaju u skladu sa zakonom;

- obustavi izvršenje nezakonitih radnji; i
- vrši nadzor nad sprovođenjem ostalih odredaba ovog zakona.

Inspektor poljoprivrede u saradnji sa inspektorom urbanizma zabranjuje korišćenje poljoprivrednog zemljišta za druge namjene suprotno odredbama ovog zakona.

Član 78.

Kontrolu izvršavanja geodetsko-tehničkih radova u postupku komasacije vrši republički organ uprave nadležan za poslove premjera i katastra zemljišta.

VII. KAZNENE ODREDBE

Član 79.

Novčanom kaznom od 800 eura do 12.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

- 1) ne koristi poljoprivredno zemljište na način koji najviše odgovara prirodnim osobinama zemljišta i postojećim ekonomskim i tehničkim uslovima i redovno i racionalno ga ne obrađuje (član 10. stav 1);
- 2) ne preduzima mjere kojima se poboljšavaju fizička, hemijska i biološka svojstva tla i sprečava smanjivanje površina poljoprivrednog zemljišta (član 10. stav 2);
- 3) ne donose akt o iskorišćavanju obradivog poljoprivrednog zemljišta u sistemu za navodnjavanje i odvodnjavanje (član 13);
- 4) poljoprivredno zemljište koje se privremeno koristilo u nepoljoprivredne svrhe, nakon toga, tehnički, hemijski i biološki ne rekultivise radi njegovog privođenja prvobitnoj namjeni u roku koji odredi nadležni opštinski organ (član 20. stav 2);
- 5) u zemljište ispuste opasne i štetne materije u količini koja može da ošteti ili promijeni proizvodna svojstva zemljišta ili nepravilno upotrebljava vještačka đubriva i sredstva za zaštitu bilja (član 67 stav 1);
- 6) proizvodi poljoprivredne proizvode na poljoprivrednom zemljištu na kome nadležni organ zabrani, odnosno ograniči njihovu proizvodnju ili upotrebu sredstava koja zagađuju zemljište (član 68 stav 2);

Novčanom kaznom od 200 eura do 800 eura kazniće se za prekršaj iz stava 1 ovog člana i odgovorno lice u pravnom licu.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i preduzetnik novčanom kaznom od 500 eura do 4.000 eura.

Član 80.

Novčanom kaznom od 800 eura do 12.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

- 1) obradivo poljoprivredno zemljište u sistemu za navodnjavanje, odnosno odvodnjavanje ne iskorišćava u skladu sa aktom iz člana 13. ovog zakona;
- 2) koristi pašnjak bez ovlašćenja ili suprotno uslovima propisanim aktom iz člana 16 ovog zakona;
- 3) sredstva od pašarine ne uplaćuje i koristi na način utvrđen ovim zakonom (član 17);
- 4) na erozionom području ne primjeni utvrđene protiverozione mjere (član 63);
- 5) svake pete godine ne vrši ispitivanje plodnosti zemljišta (član 69 stav 1);
- 6) se ne uzdržava od radnji kojima se pričinjava poljska šteta na poljoprivrednom zemljištu ili ne obezbijedi da stoka ne pričinjava štetu na poljoprivrednom zemljištu (član 70 stav 2).

Novčanom kaznom od 200 eura do 800 eura kazniće se za prekršaj iz stava 1 ovog člana i odgovorno lice u pravnom licu.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i preduzetnik novčanom kaznom u iznosu od 500 eura do 4.000 eura.

Član 81.

Novčanom kaznom od 600 eura do 10.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

- 1) ne dostavlja podatke radi vođenja evidencije na način propisan aktom iz člana 8. ovog zakona;
- 2) poljoprivredno zemljište daje u zakup bez zaključenog i ovjerenog ugovora u skladu sa članom 11 st. 1 i 2 ovog zakona;
- 3) poljoprivredno zemljište uzeto u zakup daje u podzakup (član 11 stav 4);
- 4) izvrši fizičko cijepanje površina na kojima je izvršena komasacija (član 56).

Novčanom kaznom od 200 eura do 600 eura kazniće se za prekršaj iz stava 1 ovog člana i odgovorno lice u pravnom licu.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i preduzetnik novčanom kaznom od 400 eura do 3.000 eura.

Član 82.

Novčanom kaznom od 150 eura do 800 eura kazniće se za prekršaj fizičko lice, ako:

- 1) ne preduzima mjere kojima se poboljšavaju fizička, hemijska i biološka svojstva tla i sprečava smanjivanje površina poljoprivrednog zemljišta (član 10. stav 2);
- 2) ugovor o zakupu obradivog poljoprivrednog zemljišta zaključi suprotno odredbama st. 1, 2. i 3. člana 11. ovog zakona;
- 2a) poljoprivredno zemljište uzeto u zakup daje u podzakup (član 11 stav 4);
- 2b) obradivo poljoprivredno zemljište u sistemu za navodnjavanje i odvodnjavanje ne iskorišćava u skladu sa aktom iz člana 13 ovog zakona;
- 3) koristi pašnjak bez ovlašćenja ili suprotno uslovima propisanim aktom iz člana 16 ovog zakona;
- 3a) pašnjak koristi suprotno odredbama člana 18 ovog zakona;
- 4) privremeno koristi poljoprivredno zemljište u nepoljoprivredne svrhe suprotno odredbi člana 20. ovog zakona;
- 5) na erozionom području ne primijeni propisane protiverozione mjere iz člana 63. ovog zakona;
- 6) u zemljište ispusti opasne i štetne materije u količini koja može da ošteti ili promijeni proizvodna svojstva zemljišta ili nepravilno upotrebljava vještačka đubriva i sredstva za zaštitu bilja (član 67);
- 7) proizvodi poljoprivredne proizvode na poljoprivrednom zemljištu na kome je zabranjena, odnosno ograničena njihova proizvodnja ili upotrebljava sredstva koja zagađuju zemljište (član 68 stav 2);
- 7a) postupa suprotno članu 69 stav 1 ovog zakona;
- 8) ako se ne pridržava propisanih mjera za suzbijanje poljskih šteta (član 70).

Za prekršaj iz tačke 3. ovog člana izreći će se i zaštitna mjera oduzimanja stoke, a za prekršaj iz tačke 6. mjera uništavanja zagađenih poljoprivrednih proizvoda.

Član 82a

Novčanom kaznom koja se naplaćuje na licu mjesta u iznosu od 100 eura kazniće se za prekršaj fizičko lice, ako:

- 1) poljoprivredno zemljište uzeto u zakup daje u podzakup (član 11. stav 4);
- 2) obradivo poljoprivredno zemljište u sistemu za navodnjavanje i odvodnjavanje ne iskorišćava u skladu sa aktom iz člana 13. ovog zakona.

Član 82b

Novčanom kaznom koja se naplaćuje na licu mjesta u iznosu od 100 eura kazniće se za prekršaj fizičko lice, ako:

- 1) koristi pašnjak bez ovlaštenja ili suprotno uslovima propisanim aktom iz člana 16 ovog zakona;
- 2) pašnjak koristi suprotno odredbama člana 18. ovog zakona;
- 3) postupa suprotno članu 69. stav 1. ovog zakona.

Član 83.

- brisan -

VIII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 84.

Metodologiju za utvrđivanje bonitetnih klasa poljoprivrednog zemljišta kao osnovice za rejonizaciju poljoprivredne proizvodnje i za opozivanje, utvrđuje republički organ nadležan za geodetske i imovinsko pravne poslove.

Član 85.

Do donošenja urbanističkog plana, odnosno prostornog plana sa detaljnom razradom, odluku o promjeni namjene obradivog poljoprivrednog zemljišta donosi skupština opštine.

Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana promjena namjene obradivog poljoprivrednog zemljišta može se vršiti ako je odobrenje za izgradnju objekata izdato prije stupanja na snagu Zakona o promjeni namjene obradivog poljoprivrednog zemljišta ("Službeni list SRCG", br. 4/85).

Član 86.

Bliži propisi za izvršavanje ovog zakona donijeće se u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 87.

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaju da važe:

- 1) Zakon o iskorišćavanju poljoprivrednog zemljišta ("Službeni list SRCG", br. 16/77);
- 2) Zakon o uslovima za promjenu namjene obradivog poljoprivrednog zemljišta ("Službeni list SRCG", broj 4/86), i
- 3) Zakon o suzbijanju poljskih šteta ("Službeni list SRCG", broj 12/68).

Član 88.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Republike Crne Gore".

OSNOVNI TEKST

Zakon o poljoprivrednom zemljištu

Zakon je objavljen u "Službenom listu RCG", br. 15/92.

I. OPŠTE ODREDBE

Član 1.

Poljoprivredno zemljište, kao dobro od opšteg interesa, uživa posebnu zaštitu i koristi se pod uslovima i na način propisan ovim zakonom.

Član 2.

Poljoprivrednim zemljištem, u smislu ovog zakona, smatraju se: oranice, bašte, voćnjaci, vinogradi, livade, pašnjaci, trstici, bare i močvare, kao i drugo zemljište koje, po svojim prirodnim i ekonomskim uslovima, može da služi opštim interesima, ako se koristi ili može koristiti za poljoprivrednu proizvodnju.

Obradivim poljoprivrednim zemljištem, u smislu ovog zakona, smatraju se: oranice, bašte, voćnjaci, vinogradi i livade.

Član 3.

Pod iskorišćavanjem poljoprivrednog zemljišta, u smislu ovog zakona, podrazumijeva se: osnovna i dopunska obrada zemljišta, ratarska proizvodnja, gajenje i unapređivanje voćnjaka, vinograda, livada i pašnjaka, kao i drugi radovi za racionalno iskorišćavanje poljoprivrednog zemljišta u cilju povećanja poljoprivredne proizvodnje.

Pod uređivanjem poljoprivrednog zemljišta, u smislu ovog zakona smatra se: komasacija i međusobna zamjena poljoprivrednog zemljišta.

Član 4.

Poljoprivredno zemljište koristi se za poljoprivrednu proizvodnju.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, poljoprivredno zemljište se može koristiti u nepoljoprivredne svrhe samo u slučajevima utvrđenim zakonom.

Član 5.

Republika i opštine stvaraju uslove kojima se obezbjeđuje korišćenje poljoprivrednog zemljišta za poljoprivrednu proizvodnju, povećanje površina obradivog poljoprivrednog zemljišta i njegova zaštita.

Republika ekonomskom i poreskom politikom i drugim mjerama podstiče potpunije i racionalnije iskorišćavanje poljoprivrednog zemljišta.

Član 6.

U cilju zaštite poljoprivrednog zemljišta, u slučaju njegovog privremenog korišćenja za nepoljoprivredne svrhe i promjene namjene obradivog poljoprivrednog zemljišta, plaća se naknada, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Član 7.

Mjere za zaštitu poljoprivrednog zemljišta od erozija i bujica, poljskih šteta, mraza, grada, požara i drugih elementarnih nepogoda

preduzimaju se pod uslovima i na način utvrđen ovim zakonom.

Član 8.

O korišćenju poljoprivrednog zemljišta, davanju zemljišta u zakup i zemljišta koje je promijenilo namjenu nadležni organ opštine vodi evidenciju.

Vrste evidencije, sadržinu i način njihovog vođenja propisuje republički organ uprave nadležan za poslove poljoprivrede.

Član 9.

Poljoprivredno zemljište, koje je urbanističkim odnosno prostornim planom sa detaljnom razradom predviđeno da se iskorišćava u nepoljoprivredne namjene, iskorišćava se za poljoprivrednu proizvodnju dok se ne počne iskorišćavati u te druge namjene, ili u vremenu kada te druge namjene to iskorišćavanje povremeno ili djelimično dozvoljavaju.

Preče pravo korišćenja zemljišta iz stava 1. ovog člana, imaju raniji vlasnici tog zemljišta na način koji neće remetiti djelatnost korisnika eksproprijacije.

II. ISKORIŠĆAVANJE POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA

Član 10.

Pravna i fizička lica koja iskorišćavaju poljoprivredno zemljište (u daljem tekstu: korisnik poljoprivrednog zemljišta), dužna su da ovo zemljište redovno i racionalno iskorišćavaju na način koji najviše odgovara prirodnim osobinama zemljišta i postojećim ekonomskim i agrotehničkim uslovima.

Prilikom iskorišćavanja poljoprivrednog zemljišta, korisnici zemljišta obavezni su da preduzimaju mjere kojima se poboljšavaju njegova fizička, hemijska i biološka svojstva, sprečava smanjivanje površina poljoprivrednog zemljišta, kao i da se pridržavaju mjera zaštite i očuvanja čovjekove sredine utvrđenih posebnim propisima.

Član 11.

Poljoprivredno zemljište može se davati u zakup.

Ugovor o zakupu poljoprivrednog zemljišta mora biti zaključen u pismenom obliku i ovjeren kod nadležnog organa opštine.

Ugovor iz stava 2. ovog člana sadrži naročito: oznaku katastarske kulture i klase zemljišta, vrijeme trajanja zakupa i visinu zakupnine.

Zemljište uzeto u zakup ne može se davati u podzakup.

1. Iskorišćavanje obradivog poljoprivrednog zemljišta

Član 12.

Korisnik obradivog poljoprivrednog zemljišta koji nije u mogućnosti da ga iskorišćava neposredno može da obezbijedi njegovo iskorišćavanje putem odgovarajućih oblika saradnje sa drugim korisnicima zemljišta, davanjem u zakup ili na drugi način.

Član 13.

Iskorišćavanje obradivog poljoprivrednog zemljišta u sistemu za navodnjavanje i odvodnjavanje vrši se u skladu sa aktom koji donosi preduzeće koje upravlja ovim sistemom.

Na akt iz stava 1. ovog člana saglasnost daje republički organ uprave nadležan za poslove poljoprivrede.

2. Iskorišćavanje pašnjaka

Član 14.

Pod pašnjakom, u smislu ovog zakona, podrazumijeva se zemljište obraslo prirodnim travnim pokrivačem koje služi za ispašu i izgon stoke, kao i zemljište na kojem se nalazi žbunje, rijetko drveće, kleka, borovnica, sitni grab, makija, ako se takvo zemljište ne vodi u katastru kao šuma ili šumsko zemljište.

Član 15.

Odredbе ovog zakona ne primjenjuju se na pašnjake do 1 ha koje su enklave u šumama.

Član 16.

Vlada Republike Crne Gore utvrđuje uslove i postupak za davanje društvenih pašnjaka na iskorišćavanje.

Član 17.

Sredstva koja se ostvaruju po osnovu pašarine uplaćuju se na poseban račun Republike za podsticanje razvoja poljoprivrede i mogu se koristiti samo za melioraciju pašnjaka, izgradnju vodopoja i druge namjene koje imaju za cilj unapređivanje iskorišćavanja pašnjaka.

Član 18.

Na pašnjak u privatnoj svojini izdig stoke ne može se vršiti prije roka određenog za početak ispaše na pašnjacima u društvenoj svojini, ukoliko se ti pašnjaci graniče ili su u kompleksu društvenih pašnjaka.

III. KORIŠĆENJE POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA U NEPOLJOPRIVREDNE SVRHE

Član 19.

Poljoprivredno zemljište može se koristiti u nepoljoprivredne svrhe privremeno ili trajno pod uslovima i na način utvrđen ovim zakonom.

Član 20.

Pod privremenim korišćenjem poljoprivrednog zemljišta u nepoljoprivredne svrhe, u smislu ovog zakona, podrazumijeva se korišćenje tog zemljišta za izgradnju privremenih objekata u skladu sa propisima o planiranju i uređenju prostora i propisima o izgradnji i finansiranju izgradnje investicionih objekata, kao i eksploataciju mineralnih sirovina, odlaganje jalovina, pepela, šljake i dr.

Poljoprivredno zemljište koje se privremeno koristi u nepoljoprivredne svrhe mora se, nakon ovakvog iskorišćavanja tehnički, hemijski i biološki rekultivisati, radi privođenja prvobitnoj namjeni, odnosno osposobljavanju tog zemljišta za odgovarajući oblik poljoprivredne proizvodnje, i to u roku koji utvrdi organ opštine nadležan za izdavanje odobrenja za korišćenje zemljišta za ove namjene.

Član 21.

Pod trajnom promjenom namjene poljoprivrednog zemljišta, u smislu ovog zakona, smatra se svako iskorišćavanje obradivog poljoprivrednog zemljišta kojim se trajno onemogućava iskorišćavanje tog zemljišta za poljoprivrednu proizvodnju (izgradnja objekata, pošumljavanje, ispuštanje štetnih i opasnih materija u količinama koje mogu oštetiti ili promijeniti proizvodnu sposobnost obradivog zemljišta i dr.).

Član 22.

Trajna promjena namjene obradivog poljoprivrednog zemljišta može se vršiti samo ako je urbanističkim planom, odnosno prostornim planom sa detaljnom razradom predviđena promjena namjene.

Član 23.

Vlasnik obradivog poljoprivrednog zemljišta van urbanističkog, odnosno prostornog plana sa detaljnom razradom može na tom zemljištu graditi stambeni objekat ako u vlasništvu nema neobradivo poljoprivredno zemljište i ako zemljište na kome namjerava da gradi objekat prelazi površinu od 2.500 m²

Objekat iz stava 1. ovog člana ne može se graditi bez prethodne saglasnosti nadležnog organa opštine.

Član 24.

Za privremeno iskorišćavanje poljoprivrednog zemljišta u nepoljoprivredne svrhe i za trajnu promjenu namjene obradivog poljoprivrednog zemljišta plaća se naknada.

Naknadu iz stava 1. ovog člana plaćaju pravna i fizička lica koja finansiraju izgradnju objekata ili izvođenje radova kojima se mijenja namjena obradivog poljoprivrednog zemljišta (u daljem tekstu: investitor).

Član 25.

Naknada za privremeno iskorišćavanje poljoprivrednog zemljišta u nepoljoprivredne svrhe određuje se u visini prosječnog katastarskog prihoda za to zemljište na teritoriji opštine za vrijeme za koje se zemljište ne koristi za poljoprivrednu proizvodnju.

Naknada se plaća za svaku godinu korišćenja tog zemljišta i to: prve godine prilikom izdavanja rješenja, a za ostale godine do 31. januara tekuće godine u kojoj se poljoprivredno zemljište iskorišćava u nepoljoprivredne svrhe.

Naknada za trajnu promjenu namjene obradivog poljoprivrednog zemljišta određuje se u visini prosječnog katastarskog prihoda za obradivo poljoprivredno zemljište na teritoriju opštine uvećano 100 puta.

Naknada iz stava 1. ovog člana isplaćuje se u novcu.

Naknada iz stava 3. ovog člana isplaćuje se u novcu ili izdavanjem dionica.

Naknada iz st. 1. i 3. ovog člana plaća se na cijelu građevinsku parcelu, odnosno dio katastarskih parcela koje služe za redovnu upotrebu objekta.

Član 26.

Naknada iz člana 25. ovog zakona neće se plaćati ako se poljoprivredno zemljište, odnosno obradivo poljoprivredno zemljište koristi za:

- izgradnju ekonomskih objekata namijenjenih primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji;
- podizanje stambenih objekata na zemljištu zemljoradnika, ako mu je dohodak od poljoprivrede osnovni izvor prihoda;
- izgradnju puteva koji se grade za potrebe poljoprivrede, a nemaju karakter javnih puteva;
- izgradnju vodoprivrednih objekata za odvodnjavanje i navodnjavanje i objekata za zaštitu poljoprivrednog zemljišta od štetnih dejstava vode; i
- podizanje zaštitnih pojaseva.

Član 27.

Visinu naknade iz člana 25. ovog zakona utvrđuje nadležni organ opštine na osnovu podataka pribavljenih od opštinskog organa uprave nadležnog za poslove javnog prihoda i organa nadležnog za poslove geodezije.

Član 28.

Rješenje o naplati naknada iz člana 25. ovog zakona, odnosno rješenje o utvrđivanju uslova za oslobađanje plaćanja naknade po članu 26. ovog zakona donosi nadležni organ opštine na pismeni zahtjev investitora.

Zahtjev iz stava 1. ovog člana sadrži podatke o objektima i radovima koji se izvode na poljoprivrednom zemljištu odnosno obradivom zemljištu i vrijeme otpočinjanja i završetka radova.

Član 29.

Nadležni organ ne može izdati odobrenje za izgradnju objekata, odnosno odobrenje za eksploataciju mineralnih sirovina, odlaganje jalovine, pepela, šljake i dr. bez dokaza da je regulisana odgovarajuća naknada iz člana 25. ovog zakona.

Član 30.

Sredstva ostvarena od naknada iz člana 25. ovog zakona uplaćuju se na poseban račun Republike za podsticanje razvoja poljoprivrede i mogu se koristiti samo za pretvaranje neobradivog poljoprivrednog zemljišta u obradivo i poboljšanje kvaliteta obradivog poljoprivrednog zemljišta.

Sredstva iz stava 1. ovog člana koriste se prema godišnjem programu koji donosi republički organ uprave nadležan za poslove poljoprivrede najkasnije do 31. decembra tekuće godine za narednu godinu.

Program iz stava 2. ovog člana sadrži naročito:

- pregled površina neobradivog poljoprivrednog zemljišta za pretvaranje u obradivo;
- pregled površina obradivog poljoprivrednog zemljišta na kojem će se vršiti poboljšanje kvaliteta zemljišta;
- vrstu i obim radova;
- prioritet u iskorišćavanju ovih sredstava sa naznakom površina na kojima će se radovi izvoditi;
- predračun sredstava za radove.

Ostvarivanje programa korišćenja sredstava prati republički organ nadležan za poslove poljoprivrede.

Član 31.

Sredstva ostvarena od naknada iz člana 25. ovog zakona mogu se udruživati sa drugim sredstvima radi pretvaranja neobradivog poljoprivrednog zemljišta u obradivo, odnosno za poboljšanje kvaliteta obradivog poljoprivrednog zemljišta.

IV. UREĐIVANJE POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA

1. Komasačija

Član 32.

U cilju racionalnijeg iskorišćavanja poljoprivrednog zemljišta, sprovođenja melioracionih i drugih radova i stvaranja povoljnijih uslova za razvoj i unapređenje poljoprivredne proizvodnje može se vršiti grupisanje zemljišta u veće i pravilnije parcele (komasačija).

Član 33.

Komasačija poljoprivrednog zemljišta je od opšteg interesa.

Opšti interes iz stava 1. ovog člana ostvaruje se u skladu sa zakonom i odlukom skupštine opštine donesene na osnovu zakona.

Član 34.

Komasačija se može vršiti:

- 1) ako se zbog velike rasparčanosti, usitnjenosti i nepravilnog oblika zemljišnih parcela, to zemljište ne može racionalno obrađivati;
- 2) ako se zbog postojećih posjedovnih i svojinskih odnosa ili zbog velike rasparčanosti i nepravilnog oblika zemljišnih parcela ne može

organizovati proizvodnja koja obezbjeđuje rentabilnost sredstava koje treba uložiti na područjima gdje je odobreno izvođenje, gdje se izvode ili su izvedeni meliracioni radovi;

3) ako izgradnja većih saobraćajnica (putevi, željezničke pruge), drugi objekti (nasipi, kanali, vještačka jezera i dr.) ili uređenje većih vodotoka izaziva ili će izazvati dalje usitnjavanje postojećih zemljišnih parcela i poremećaje putne i kanalske mreže.

Član 35.

Komasacija iz člana 34. ovog zakona može se vršiti ako je predloži nadležni organ opštine ili nosioci prava svojine na poljoprivrednom zemljištu koji posjeduju najmanje 50% površine na području za koje se predlaže komasacija.

Član 36.

Komasacija se sprovodi na određenom komasacionom području.

Komasaciono područje obuhvata, po pravilu, zemljište jedne katastarske opštine.

Kada ekonomski ili drugi opravdani razlozi zahtijevaju komasaciono područje može obuhvatiti samo jedan zaokruženi dio katastarske opštine ili više katastarskih opština, odnosno njegovih djelova.

Član 37.

Predmet komasacije su sva poljoprivredna zemljišta na komasacionom području koja čine komasacionu masu.

U komasacionu masu poljoprivrednog zemljišta uključuju se i pojedine parcele, odnosno djelovi parcela šuma, šumskog i drugog zemljišta, koje se nalazi kao enklava ili poluenklava u poljoprivrednom zemljištu.

Odlukom o odobravanju komasacije i određivanju komasacionog područja mogu se pojedina zemljišta isključiti iz komasacione mase.

Član 38.

U slučaju spora o pravu svojine, odnosno o drugim stvarnim pravima ili pravu iskorišćavanja nepokretnosti, bilo da spor postoji ili nastane u toku postupka komasacije, komisija za komasaciju, ako sporni odnos ne može da raspravi kao prethodno pitanje, uputiće stranku da, u određenom roku, pokrene postupak pred nadležnim sudom.

Član 39.

Stranke u postupku komasacije su nosioci prava svojine koje je obuhvaćeno komasacionom masom (u daljem tekstu: učesnici komasacije) i sva druga lica koja na tim zemljištima imaju druga stvarena prava ili na zakonu zasnovan pravni interes.

Član 40.

Svaki učesnik komasacije dobija iz komasacione mase što bolje grupisano odgovarajuće zemljište približno iste ukupne vrijednosti, a po mogućnosti istog boniteta, površine i približno jednake udaljenosti od naselja, kao što je bilo i zemljište koje je unio u komasacionu masu.

U komasaciji se obezbjeđuje zemljište za potrebe naselja, odnosno učesnika komasacije.

Član 41.

Kao tehnička osnova za komasaciju služe podaci geodetskih planova i katastarskog operata izrađeni na osnovu Zakona o premjeru i katastru.

Član 42.

Odluku o komasaciji donosi skupština opštine.

Odluku o komasaciji za zemljište koje se nalazi na teritoriji dvije ili više opština, donose skupštine tih opština.

Član 43.

Odluka o komasaciji sadrži naročito: opis granice komasacionog područja i način, izvore i uslove obezbjeđenja finansijskih sredstava za troškove sprovođenja komasacije i za troškove investicija koje su u neposrednoj vezi sa sprovođenjem komasacije.

Član 44.

Od dana objavljivanja odluke o komasaciji do završetka postupka komasacije ne može se vršiti izgradnja građevinskih objekata i podizanje višegodišnjih zasada i usjeva na komasacionom području.

Član 45.

Poslije donošenja odluke o komasaciji, skupština opštine rješenjem imenuje komisiju za sprovođenje komasacije (u daljem tekstu: komisija).

Komisija se sastoji od najmanje pet članova.

Za članove komisije imenuje se po jedan poljoprivredni i geodetski stručnjak.

Članovima komisije imenuju se zamjenici.

Kada se komasaciono područje nalazi na teritoriji dvije ili više opština komisiju imenuje skupština opštine koju sporazumno odrede te skupštine.

Član 46.

U postupku komasacije komisija vrši naročito:

- 1) izlaganje katastarskog operata na javni uvid;
- 2) poslove u vezi sa utvrđivanjem faktičkog stanja;
- 3) procjenu vrijednosti zemljišta koja ulaze u komasacionu masu (u daljem tekstu: komasaciona procjena); i
- 4) procjenu vrijednosti objekata i višegodišnjih zasada.

Član 47.

Komisija donosi rješenje o raspodjeli komasacione mase, koje sadrži:

- 1) ime, prezime i mjesto stanovanja, odnosno naziv i sjedište svakog učesnika komasacije;
- 2) podatke o prestanku prava svojine na zemljištu, odnosno prava i u pogledu raspolaganja, upravljanja i korišćenja učesnika komasacije na zemljištu koje je unijeto u komasacionu masu;
- 3) obavezu o roku predaje zemljišta koje je unijeto u komasacionu masu i obavezu o roku skidanja plodova i usjeva;
- 4) iznos umanjenja vrijednosti zemljišta unijetog u komasacionu masu za zajedničke potrebe;
- 5) podatke o zemljištu koje svaki učesnik komasacije dobija iz komasacione mase i na koje stiče pravo svojine, odnosno prava u pogledu korišćenja, upravljanja i raspolaganja.

Član 48.

Ako ovim zakonom nije drugačije određeno, u postupku komasacije primjenjuju se odredbe Zakona o opštem upravnom postupku.

U postupku komasacije nijesu dopušteni povraćaj u pređašnje stanje i obnova postupka.

Član 49.

Rješenje o raspodjeli komasacione mase izlaže se na javni uvid u trajanju od 15 dana.

Član 50.

Poslije isteka roka iz člana 49. ovog zakona komisija dostavlja svakom učesniku komasacije i drugoj stranci u postupku komasacije izvod iz rješenja o raspodjeli komasacione mase, koji sadrži:

- uvod rješenja;
- dio dispozitiva koji se odnosi na učesnika komasacije;
- obrazloženje sa posebnim navođenjem zahtjeva učesnika komasacije i razlozima zbog kojih nije usvojena njegova primjedba;
- uputstvo o pravnom lijeku.

Član 51.

Protiv rješenja o raspodjeli komasacione mase učesnik komasacije može izjaviti žalbu nadležnom organu uprave u roku od 15 dana od dana dostavljanja izvoda iz rješenja.

Član 52.

Rješenje o raspodjeli komasacione mase izvršava se kada postane pravosnažno.

Član 53.

Radi upisa u odgovarajuće evidencije, pravosnažna rješenja o raspodjeli komasacione mase komisija dostavlja organu uprave nadležnom za poslove premjera i katastra nepokretnosti.

Upisi u propisanim evidencijama o rješenju o raspodjeli komasacione mase smatraju se hitnim.

Član 54.

Izvođenje geodetsko-tehničkih radova u postupku komasacije može se povjeriti geodetskim organizacijama ili organu uprave nadležnom za geodetske poslove.

Član 55.

U postupku komasacije izvode se sljedeći geodetsko-tehnički radovi:

- 1) projektovanje, određivanje i računanje geodetske osnove;
- 2) snimanje granica komasacionog područja;
- 3) snimanje naselja, stalnih kultura i objekata;
- 4) snimanje i sprovođenje promjena u postupku utvrđivanja faktičkog stanja;
- 5) izrada elaborata komasacione procjene;
- 6) snimanje granice procembenih razreda;
- 7) kartiranje komasacione procjene zemljišta na radnim originalnim planovima;
- 8) sastavljanje knjige fonda komasacione mase;
- 9) sastavljanje iskaza zemljišta i sumarnika iskaza zemljišta za stanje prije i poslije komasacije;
- 10) računanje površina po procembenim razredima;
- 11) projekat komasacije (putna mreža, uređenje naselja, plan namjene površine i dr.);
- 12) računanje površina komasacionog područja, površina tabli objekata iz koordinata;
- 13) računanje vrijednosti komasacione mase novog stanja;
- 14) računanje koeficijenta umanjenja za zajedničke potrebe i njegovo privođenje kroz iskaze zemljišta i sumarnik iskaza;
- 15) transformacija tabli, pretvaranje vrijednosti u površine (aproksimacija) i računanje elemenata za obilježavanje novog stanja;
- 16) obilježavanje novog stanja;
- 17) izrada skica, detalja i planova;
- 18) katastarsko klasiranje zemljišta;
- 19) izlaganje katastarskog klasiranja;
- 20) izrada katastarskog operata; i
- 21) reprodukcija planova.

Član 56.

Zabranjeno je fizičko cijepanje površina na kojima je izvršena komasacija.

2. Posebne odredbe o komasaciji poljoprivrednog zemljišta

Član 57.

U pogledu svojine i drugih stvarnih prava na zemljištu koje se unosi u komasacionu masu, uzima se stanje iz katastra nepokretnosti ili druge javne knjige ili faktičko stanje.

Ako se faktičko stanje, koje na terenu nije spomo u pogledu prava svojine i drugih stvarnih prava na zemljištu iz stava 1. ovog člana, ne slaže sa stanjem u zemljišnim ili drugim javnim knjigama, zemljište će se uključiti u komasacionu masu na osnovu faktičkog stanja.

U slučaju iz stava 2. ovog člana, ne diraju se prava trećih lica na to zemljište.

Sporovi usled neslaganja faktičkog i pravnog stanja raspravljaju se pred nadležnim sudom, koji ove sporove rješava kao hitne.

Do pravosnažnosti presude u sporu iz stava 4. ovog člana, kao učesnik komasacije smatraće se faktički korisnik zemljišta.

Član 58.

Obaveze koje se odnose na zemljište, zgrade i druge objekte, do dana predaje zemljišta drugom učesniku komasacije snosi raniji vlasnik, a obaveze koje se odnose na zemljište, zgrade i druge objekte primljene u postupku komasacije od dana prijema zemljišta, zgrada i drugih objekata, odnosno od dana pravosnažnosti rješenja o naknadi snosi novi vlasnik.

Član 59.

Za sve radnje u postupku komasacije, kao i za radnje koje su u neposrednoj vezi sa komasacijom, ne plaćaju se takse i porez na promet nepokretnosti.

3. Međusobna zamjena poljoprivrednog zemljišta

Član 60.

Pod međusobnom zamjenom poljoprivrednog zemljišta, u smislu ovog zakona, podrazumijeva se zamjena zemljišta između vlasnika koja se izvodi u cilju racionalnijeg korišćenja poljoprivrednog zemljišta.

Član 61.

Potvrdu o tome da se radi o međusobnoj zamjeni poljoprivrednog zemljišta iz člana 60. ovog zakona izdaje nadležni organ opštine.

V. ZAŠTITA POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA

Član 62.

U cilju zaštite poljoprivrednog zemljišta od štetnog dejstva erozija i bujica, zagađivanja opasnim i štetnim materijama i zaštite od poljskih šteta, preduzimaju se mjere pod uslovima i na način utvrđen ovim zakonom.

Član 63.

Protiverozione mjere u smislu ovog zakona su:

1) privremena ili trajna zabrana preoravanja livada i pašnjaka i drugih površina radi njihovog pretvaranja u oranice sa jednogodišnjim usjevom;

2) uvođenje plodosmjena;

3) gajenje višegodišnjih usjeva;

4) izgradnja građevinskih objekata;

5) način obrade zemljišta;

6) podizanje i gajenje poljozaštitnih pojaseva ili sađenje višegodišnjih drvenastih biljaka;

7) zabrana napasanja stoke na određeno vrijeme ili ograničavanje broja grla koja se mogu puštati na određene površine; i

8) zabrana sječe šuma i šumskih zasada na i iznad ugroženih parcela.

Korisnici poljoprivrednog zemljišta su dužni da na erozionom području primijene mjere iz stava 1. ovog člana.

Član 64.

Radi zaštite poljoprivrednog zemljišta od erozije, primjenu protiverozionih mjera iz člana 63. ovog zakona utvrđuje skupština opštine.

Postupak za sprovođenje propisanih protiverozionih mjera sprovodi nadležni organ opštine.

Član 65.

Prilikom utvrđivanja protiverozionih mjera i njihovog sprovođenja opština će obezbijediti:

1) da se tereni sa nagibom većim od 10 posto obrađuju paralelno sa izohipsama i da se na takvim terenima, strukturom sjetve obezbijedi, da najmanje jedna trećina ukupnih površina i u slivovima pojedinih bujica bude zasijana ili zasađena višegodišnjim usjevima ili zasadam, a da se tereni sa nagibom veći od 25 posto ne koriste kao oranice;

2) da se u svakoj opštini, za područja podložna, napadnuta ili ugrožena eolskom erozijom, zavisno od specifičnosti područja i stepena ugroženosti, utvrdi program zaštite zemljišta od eolske erozije podizanjem poljozaštitnih pojaseva, višegodišnjih usjeva i zasada ili primjenom drugih oblika zaštite i da se predvidi dinamika, po godinama za izvršenje programa; i

3) da se svake godine preduzmu protiverozione biološke mjere na najmanje 4 posto novih površina od ukupnih površina napadnutih, podložnih ili ugroženih erozijom.

Član 66.

Troškove sprovođenja protiverozionih mjera snose pravna i fizička lica čije se zemljište štiti ovim mjerama, ako zakonom nije drukčije određeno.

Troškove iz stava 1. ovog člana snose pravna i fizička lica ako se sprovođenjem mjera za zaštitu zemljišta istovremeno štite i njihovi objekti.

Član 67.

Zabranjeno je ispuštanje opasnih i štetnih materija u količini koja može da ošteti i promijeni proizvodna svojstva poljoprivrednog zemljišta i kvalitet poljoprivrednih kultura kao i nepravilna upotreba vještačkih đubriva i sredstava za zaštitu bilja.

Republički organ uprave nadležan za poslove poljoprivrede, u sporazumu sa republičkim organom uprave nadležnim za poslove ekologije, utvrđuje dozvoljene količine opasnih i štetnih materija u zemljištu i metode za njihovo ispitivanje.

Član 68.

Ispitivanje poljoprivrednog zemljišta radi utvrđivanja količina opasnih i štetnih materija vrši pravno lice koje ovlasti republički organ uprave nadležan za poslove poljoprivrede.

U slučaju kada se utvrdi da se u zemljištu nalaze veće količine opasnih i štetnih materija od dozvoljenih, republički organ uprave nadležan za poslove poljoprivrede može da zabrani, odnosno ograniči proizvodnju određenih poljoprivrednih proizvoda i upotrebu sredstava koja zagađuju zemljište.

Član 69.

U cilju zaštite, očuvanja i poboljšanja hemijskih, fizičkih i bioloških svojstava obradivog poljoprivrednog zemljišta i obezbjeđenja pravilne upotrebe vještačkih đubriva obavezna je sistematska kontrola plodnosti obradivog poljoprivrednog zemljišta. Ispitivanje plodnosti zemljišta vrši se svake pete godine.

Preduzeće koje vrši kontrolu plodnosti zemljišta, obavezno je o rezultatima ispitivanja plodnosti podnijeti izvještaj pravnom ili fizičkom licu čije se zemljište kontroliše sa uputstvom o načinu upotrebe vještačkih đubriva.

Član 70.

Poljskom štetom, u smislu ovog zakona smatra se uništavanje i oštećenje usjeva, sadnica, stabala i poljoprivredne mehanizacije na imanjima, kao i svako drugo oštećenje na poljoprivrednom zemljištu koje se predvidi kao poljska šteta propisom skupštine opštine.

Korisnici poljoprivrednog zemljišta dužni su da se uzdržavaju od radnji kojima se pričinjava poljska šteta na poljoprivrednom zemljištu, a vlasnici odnosno držaoci stoke dužni su obezbijediti da stoka ne pričinjava štetu na poljoprivrednom zemljištu.

Član 71.

Mjere za suzbijanje poljskih šteta propisuje odlukom skupština opština.

Odlukom iz stava 1. ovog člana utvrđuje se naročito: način progona stoke putevima koji vode pored poljoprivrednog zemljišta, način korišćenja sezonskih puteva, rok do kada se planinske livade (sjenokosi) moraju pokositi, kao i druge mjere za zaštitu poljoprivrednog zemljišta.

Član 72.

Skupština opština, u skladu sa ovim zakonom, može propisati način organizovanja službe za zaštitu poljoprivrednog zemljišta od poljskih šteta, postupak sa uhvaćenom stokom bez čobana i čiji je vlasnik nepoznat, učešće građana u troškovima čuvanja njihovog poljoprivrednog zemljišta, način procjene i naknade štete, kao i druga pitanja u vezi sa suzbijanjem poljskih šteta.

Član 73.

Vlasnik poljoprivrednog zemljišta može hvatati - predati čuvaru polja stoku koju je zatekao da pričinjava štetu, ako je stoka bez čobana ili je njen vlasnik nepoznat.

Član 74.

Skupština opštine može propisati i mjere za zaštitu poljoprivrednog zemljišta od mraza, grada, požara i drugih elementarnih nepogoda.

VI. NADZOR

Član 75.

Nadzor nad izvršavanjem ovog zakona i propisa donesenih na osnovu njega vrše republički organi uprave nadležni za poslove poljoprivrede i urbanizma.

Poslove inspeksijskog nadzora u okviru nadležnosti organa iz stava 1. ovog člana vrši republički inspektor poljoprivrede i republički inspektor urbanizma.

Član 76.

Za republičkog inspektora poljoprivrede može se postaviti lice koje ima završen poljoprivredni fakultet sa radnim iskustvom od najmanje tri godine u struci i položenim stručnim ispitom.

Član 77.

U izvršavanju nadzora nad primjenom ovog zakona republički inspektor poljoprivrede dužan je da:

- utvrdi da li korisnici poljoprivrednog zemljišta isto redovno ili racionalno obrađuju;
- utvrdi da li je poljoprivredno zemljište koje se privremeno koristilo u nepoljoprivredne svrhe, nakon ovakvog korišćenja tehnički, hemijski i biološki rekultivisano radi privođenja prvobitnoj namjeni u predviđenom roku;
- kontroliše da li se građevinsko zemljište pogodno za poljoprivrednu proizvodnju, do njegovog privođenja namjeni, koristi u skladu sa ovim zakonom;
- vrši kontrolu mjera koje preduzimaju opštine radi povećanja površina obradivog poljoprivrednog zemljišta i zaštite i unapređivanja poljoprivrede;
- u hitnim slučajevima, u kojima bi nastupila šteta po opšti interes, naredi mjere za sprečavanje štete;
- kontroliše da li korisnik poljoprivrednog zemljišta u društvenoj svojini vodi propisanu evidenciju;
- kontroliše da li se pašnjaci u društvenoj svojini iskorišćavaju u skladu sa zakonom;
- obustavi izvršenje nezakonitih radnji; i
- vrši nadzor nad sprovođenjem ostalih odredaba ovog zakona.

Republički inspektor poljoprivrede u saradnji sa republičkim inspektorom urbanizma zabranjuje korišćenje poljoprivrednog zemljišta za druge namjene suprotno odredbama ovog zakona.

Član 78.

Kontrolu izvršavanja geodetsko-tehničkih radova u postupku komasacije vrši republički organ uprave nadležan za poslove premjera i katastra zemljišta.

VII. KAZNENE ODREDBE

Član 79.

Novčanom kaznom od 5.000 do 450.000 dinara kazniče se za privredni prestup društveno preduzeće ili drugo pravno lice ako:

- 1) ne koristi poljoprivredno zemljište na način koji najviše odgovara prirodnim osobinama zemljišta i postojećim ekonomskim i tehničkim uslovima i redovno i racionalno ga ne obrađuje (član 10. stav 1);
- 2) ne preduzima mjere kojima se poboljšavaju fizička, hemijska i biološka svojstva tla i sprečava smanjivanje površina poljoprivrednog zemljišta (član 10. stav 2);
- 3) ne donose akt o iskorišćavanju obradivog poljoprivrednog zemljišta u sistemu za navodnjavanje i odvodnjavanje (član 13);
- 4) poljoprivredno zemljište koje se privremeno koristilo u nepoljoprivredne svrhe, nakon toga, tehnički, hemijski i biološki ne rekultivise radi njegovog privođenja prvobitnoj namjeni u roku koji odredi nadležni opštinski organ (član 20. stav 2);
- 5) u zemljište ispuste opasne i štetne materije u količini koja može da ošteti ili promijeni proizvodna svojstva zemljišta ili nepravilno upotrebljava vještačka đubriva i sredstva za zaštitu bilja (član 67);
- 6) proizvodi poljoprivredne proizvode na poljoprivrednom zemljištu na kome je zabranjena ili ograničena njihova proizvodnja (član 68).

Za privredni prestup iz stava 1. ovog člana kazniče se i odgovorno lice u društvenom preduzeću ili drugom pravnom licu novčanom kaznom od 5.000 do 25.000 dinara.

Član 80.

Novčanom kaznom od 3.000 do 400.000 dinara kazniče se za privredni prestup društveno preduzeće ili drugo pravno lice ako:

- 1) ne dozvoli korišćenje zemljišta za poljoprivrednu proizvodnju u vremenu kada druge namjene to iskorišćavanje povremeno ili djelimično dozvoljavaju (član 9);
- 2) obradivo poljoprivredno zemljište u sistemu za navodnjavanje, odnosno odvodnjavanje ne iskorišćava u skladu sa aktom iz člana 13. ovog zakona;
- 3) koristi pašnjak suprotno odluci iz člana 16. ovog zakona;
- 4) sredstva od pašarine ne uplaćuje i koristi na način utvrđen ovim zakonom (član 17);
- 5) na erozionom području ne primijeni utvrđene protiverozione mjere (član 63);
- 6) postupa suprotno članu 69. stav 1. ovog zakona;
- 7) se ne pridržava propisanih mjera za suzbijanje poljske štete (član 70).

Za privredni prestup iz stava 1. ovog člana kazniče se i odgovorno lice u društvenom preduzeću ili drugom pravnom licu novčanom kaznom od 3.000 do 15.000 dinara.

Član 81.

Novčanom kaznom od 50.000 do 200.000 dinara kazniče se za prekršaj društveno preduzeće ili drugo pravno lice ako:

- 1) ne dostavlja podatke radi vođenja evidencije na način propisan aktom iz člana 8. ovog zakona;
- 2) poljoprivredno zemljište daje u zakup suprotno odredbama st. 1, 2. i 3. člana 11. ovog zakona;
- 3) poljoprivredno zemljište uzeto u zakup daje u podzakup.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniče se i odgovorno lice u društvenom preduzeću ili drugom pravnom licu novčanom kaznom od 5.000 do 10.000 dinara.

Član 82.

Novčanom kaznom od 5.000 do 10.000 dinara kazniče se za prekršaj fizičko lice ako:

- 1) ne preduzima mjere kojima se poboljšavaju fizička, hemijska i biološka svojstva tla i sprečava smanjivanje površina poljoprivrednog zemljišta (član 10. stav 2);
- 2) ugovor o zakupu obradivog poljoprivrednog zemljišta zaključi suprotno odredbama st. 1, 2. i 3. člana 11. ovog zakona;
- 3) poljoprivredno zemljište uzeto u zakup daje u podzakup (član 11. stav 4);
- 4) obradivo poljoprivredno zemljište u sistemu za navodnjavanje i odvodnjavanje ne iskorišćava u skladu sa aktom iz člana 13. ovog zakona;
- 5) koristi pašnjak suprotno aktu iz člana 16. ovog zakona;

- 6) neovlašćeno napasa stoku u društvenom pašnjaku kazniće se novčanom kaznom od 500 dinara po grlu uhvaćene stoke;
  - 7) pašnjak koristi suprotno odredbama člana 18. ovog zakona;
  - 8) privremeno koristi poljoprivredno zemljište u nepoljoprivredne svrhe suprotno odredbi člana 20. ovog zakona;
  - 9) na erozionom području ne primijeni propisane protiverozione mjere iz člana 63. ovog zakona;
  - 10) u zemljište ispusti opasne i štetne materije u količini koja može da ošteti ili promijeni proizvodna svojstva zemljišta ili nepravilno upotrebljava vještačka đubriva i sredstva za zaštitu bilja (član 67);
  - 11) proizvodi i poljoprivredne proizvode na poljoprivrednom zemljištu na kome je zabranjena ili ograničena njihova proizvodnja (član 68);
  - 12) postupa suprotno članu 69. stav 1. ovog zakona;
  - 13) ako se ne pridržava propisanih mjera za suzbijanje poljskih šteta (član 70).
- Za prekršaj iz tačke 6. ovog člana izreći će se i zaštitna mjera oduzimanja stoke, a za prekršaj iz tačke 10. mjera uništavanja zagađenih poljoprivrednih proizvoda.

Član 83.

Ko promijeni namjenu obradivog poljoprivrednog zemljišta suprotno urbanističkom, odnosno prostornom planu sa detaljnom razradom kao i bez saglasnosti nadležnog organa opštine, izgradnjom objekata, izvođenjem radova ili na drugi način, kazniće se za krivično djelo novčanom kaznom ili kaznom zatvora do jedne godine.

Kaznom iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice koje omogući radnje kojima se trajno mijenja namjena obradivog poljoprivrednog zemljišta.

VIII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 84.

Metodologiju za utvrđivanje bonitetnih klasa poljoprivrednog zemljišta kao osnovice za rejonizaciju poljoprivredne proizvodnje i za opozivanje, utvrđuje republički organ nadležan za geodetske i imovinsko pravne poslove.

Član 85.

Do donošenja urbanističkog plana, odnosno prostornog plana sa detaljnom razradom, odluku o promjeni namjene obradivog poljoprivrednog zemljišta donosi skupština opštine.

Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana promjena namjene obradivog poljoprivrednog zemljišta može se vršiti ako je odobrenje za izgradnju objekata izdato prije stupanja na snagu Zakona o promjeni namjene obradivog poljoprivrednog zemljišta ("Službeni list SRCG", br. 4/85).

Član 86.

Bliži propisi za izvršavanje ovog zakona donijeće se u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 87.

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaju da važe:

- 1) Zakon o iskorišćavanju poljoprivrednog zemljišta ("Službeni list SRCG", br. 16/77);
- 2) Zakon o uslovima za promjenu namjene obradivog poljoprivrednog zemljišta ("Službeni list SRCG", broj 4/86), i
- 3) Zakon o suzbijanju poljskih šteta ("Službeni list SRCG", broj 12/68).

Član 88.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Republike Crne Gore".

IZMENE

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o poljoprivrednom zemljištu

Zakon je objavljen u "Službenom listu RCG", br. 59/92.

Član 1.

U Zakonu o poljoprivrednom zemljištu ("Službeni list RCG", broj 15/92) član 75. mijenja se i glasi:

"Inspekcijisku kontrolu nad primjenom ovog zakona i propisa donesenih na osnovu njega vrše inspektori Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede i Ministarstva uređenja prostora."

Član 2.

Član 76. briše se.

Član 3.

U članu 77. stav 1. riječ: "nadzora" zamjenjuje se riječima: "Inspekcijiska kontrola", a ispred riječi "inspektor" riječ "republički" u odgovarajućem padežu briše se kao i u svim ostalim odredbama u kojima stoji uz riječ: "inspektor".

Član 4.

U članu 82. stav 1. tač. 3), 4), 5), 7) i 12) brišu se. Dosadašnje tač. 6), 8), 9), 10), 11) i 13) postaju tač. 3), 4), 5), 6), 7) i 8).

Član 5.

Poslije člana 82. dodaju se dva nova člana koji glase:

"Član 82a

Mandatnom kaznom u iznosu od 200.000 dinara kazniće se za prekršaj fizičko lice ako:

- 1) poljoprivredno zemljište uzeto u zakup daje u podzakup (član 11. stav 4);
- 2) obradivo poljoprivredno zemljište u sistemu za navodnjavanje i odvodnjavanje ne iskorišćava u skladu sa aktom iz člana 13. ovog zakona.

Član 82b

Mandatnom kaznom u iznosu od 300.000 dinara kazniće se za prekršaj fizičko lice ako:

- 1) koristi pašnjak suprotno aktu iz člana 16. ovog zakona;
- 2) pašnjak koristi suprotno odredbama člana 18. ovog zakona;
- 3) postupa suprotno članu 69. stav 1. ovog zakona."

Član 6.

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Republike Crne Gore".

Zakon o izmjenama zakona kojima su propisane novčane kazne za prekršaje

Zakon je objavljen u "Službenom listu RCG", br. 27/94.

Član 1.

Ovim zakonom u Zakonu o prekršajima javnog reda i mira ("Službeni list SRCG", br. 25/87 i "Službeni list RCG", br. 48/91 i 17/92), kao i u drugim zakonima u kojima su propisane novčane kazne za prekršaje, novčanom kaznom za prekršaj kazniće se:

1. Fizičko lice i odgovorno lice u organu ili pravnom licu od jedne polovine do dvadesetostrukog iznosa minimalne zarade u Republici.
2. Organ ili pravno lice i preduzetnik od desetostrukog do tristostrukog iznosa minimalne zarade u Republici.

Novčanom kaznom za prekršaje koji se u skladu sa zakonom naplaćuje na licu mjesta kazniće se fizičko lice i odgovorno lice u organu ili pravnom licu u iznosu do trostrukog iznosa, a preduzetnik do petostrukog iznosa minimalne zarade u Republici.

Ako je fizičko lice i odgovorno lice u organu ili pravnom licu, prekršajem pribavilo imovinsku korist koja je veća od propisane maksimalne novčane kazne izreći će se novčana kazna do dvostrukog iznosa pribavljene imovinske koristi.

Član 2.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Republike Crne Gore".

Na osnovu člana 95 tačka 3 Ustava Crne Gore donosim

Ukaz o proglašenju Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poljoprivrednom zemljištu

Proglašavam **Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o poljoprivrednom zemljištu**, koji je donijela Skupština Crne Gore 24. saziva, na sedmoj sjednici prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2011. godini, dana 22. juna 2011. godine.

Broj: 01- 802/2

Podgorica, 27.06.2011. godine

Predsjednik Crne Gore,

Filip Vujanović, s.r.

Na osnovu člana 82 stav 1 tačka 2 i člana 91 stav 2 Ustava Crne Gore, Skupština Crne Gore 24. saziva, na sedmoj sjednici prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2011. godini, dana 22. juna 2011. godine, donijela je

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o poljoprivrednom zemljištu

Zakon je objavljen u "Službenom listu CG", br. 32/2011 od 1.7.2011. godine.

Član 1

U Zakonu o poljoprivrednom zemljištu ("Službeni list RCG", br. 15/92 i 59/92) čl. 23 do 31 brišu se.

Član 2

U članu 79 stav 1 uvodna rečenica mijenja se i glasi:

"Novčanom kaznom od 800 eura do 12.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:";

U tački 5 poslije riječi: "član 67" dodaju se riječi: "stav 1,";

Tačka 6 mijenja se i glasi:

"6) proizvodi poljoprivredne proizvode na poljoprivrednom zemljištu na kome nadležni organ zabrani, odnosno ograniči njihovu proizvodnju ili upotrebu sredstava koja zagađuju zemljište (član 68 stav 2)".

Stav 2 mijenja se i glasi:

"Novčanom kaznom od 200 eura do 800 eura kazniće se za prekršaj iz stava 1 ovog člana i odgovorno lice u pravnom licu".

Poslije stava 2 dodaje se novi stav koji glasi:

"Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i preduzetnik novčanom kaznom od 500 eura do 4.000 eura."

Član 3

U članu 80 stav 1 uvodna rečenica mijenja se i glasi:

"Novčanom kaznom od 800 eura do 12.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:".

Tačka 1 briše se.

Tačka 3 mijenja se i glasi:

"3) koristi pašnjak bez ovlašćenja ili suprotno uslovima propisanim aktom iz člana 16 ovog zakona;".

Tačka 6 mijenja se i glasi:

"6) svake pete godine ne vrši ispitivanje plodnosti zemljišta (član 69 stav 1);".

Tačka 7 mijenja se i glasi:

"7) se ne uzdržava od radnji kojima se pričinjava poljska šteta na poljoprivrednom zemljištu ili ne obezbijedi da stoka ne pričinjava štetu na poljoprivrednom zemljištu (član 70 stav 2)."

Dosadašnje tač. 2 do 7 postaju tač 1 do 6.

Stav 2 mijenja se i glasi:

"Novčanom kaznom od 200 eura do 800 eura kazniće se za prekršaj iz stava 1 ovog člana i odgovorno lice u pravnom licu."

Poslije stava 2 dodaje se novi stav koji glasi:

"Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i preduzetnik novčanom kaznom u iznosu od 500 eura do 4.000 eura."

Član 4

U članu 81 stav 1 uvodna rečenica mijenja se i glasi:

"Novčanom kaznom od 600 eura do 10.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:".

U stavu 1 tačka 2 mijenja se i glasi:

"2) poljoprivredno zemljište daje u zakup bez zaključenog i ovjerenog ugovora u skladu sa članom 11 st. 1 i 2 ovog zakona;".

U tački 3 tačka na kraju rečenice zamjenjuje se riječima: "(član 11 stav 4)".

Poslije tačke 3 dodaje se nova tačka koja glasi:

"4) izvrši fizičko cijepanje površina na kojima je izvršena komasacija (član 56)."

Stav 2 mijenja se i glasi:

"2) Novčanom kaznom od 200 eura do 600 eura kazniće se za prekršaj iz stava 1 ovog člana i odgovorno lice u pravnom licu."

Poslije stava 2 dodaje se novi stav koji glasi:

"Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i preduzetnik novčanom kaznom od 400 eura do 3.000 eura."

Član 5

U članu 82 stav 1 uvodna rečenica mijenja se i glasi:

"Novčanom kaznom od 150 eura do 800 eura kazniće se za prekršaj fizičko lice, ako."

Poslije tačke 2 dodaju se dvije nove tačke koje glase:

"2a) poljoprivredno zemljište uzeto u zakup daje u podzakup (član 11 stav 4);

2b) obradivo poljoprivredno zemljište u sistemu za navodnjavanje i odvodnjavanje ne iskorišćava u skladu sa aktom iz člana 13 ovog zakona,".

Tačka 3 mijenja se i glasi:

"3) koristi pašnjak bez ovlašćenja ili suprotno uslovima propisanim aktom iz člana 16 ovog zakona,".

Poslije tačke 3 dodaje se nova tačka koja glasi:

"3a) pašnjak koristi suprotno odredbama člana 18 ovog zakona,".

Tačka 7 mijenja se i glasi:

"7) proizvodi poljoprivredne proizvode na poljoprivrednom zemljištu na kome je zabranjena, odnosno ograničena njihova proizvodnja ili upotrebljava sredstva koja zagađuju zemljište (član 68 stav 2);"

Poslije tačke 7 dodaje se nova tačka koja glasi:

"7a) postupa suprotno članu 69 stav 1 ovog zakona.

"U stavu 2 riječi: "tačke 6" zamjenjuju se riječima: "tačke 3", a riječi: "tačke 10" zamjenjuju se riječima: "tačke 6".

Član 6

U članu 82a stav 1 uvodna rečenica mijenja se i glasi:

"Novčanom kaznom koja se naplaćuje na licu mjesta u iznosu od 100 eura kazniće se za prekršaj fizičko lice, ako."

Član 7

U članu 82b stav 1 uvodna rečenica mijenja se i glasi:

"Novčanom kaznom koja se naplaćuje na licu mjesta u iznosu od 100 eura kazniće se za prekršaj fizičko lice, ako,".

Tačka 1 mijenja se i glasi:

"1) koristi pašnjak bez ovlašćenja ili suprotno uslovima propisanim aktom iz člana 16 ovog zakona".

Član 8

Član 83 briše se.

Član 9

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 11-4/11-1/9

EPA 548 XXIV

Podgorica, 22. juna 2011. godine

Skupština Crne Gore 24. saziva

Predsjednik,
Ranko Krivokapić, s.r.